

[Lasse Budtz]

Men dette koster penge. Det er ikke billigt at sikre kulturens og kunstens mange udtryksformer, og det er navnlig ikke billigt at sikre, at alle får adgang til de kulturelle tilbud uafhængigt af kommercielle interesser eller af særlige interessegrupper. Det er altid kostbart at sikre friheden, også den kulturelle.

Det er socialdemokratiets klare mål at prøve at gøre kulturen i dens mange former til et tilbud og sikre, at alle dele af befolkningen har mulighed for at modtage dette tilbud.

Det er derimod ikke og kan ikke være socialdemokratiets opgave at styre kulturen. Det er imod kunstens og kulturens idé, at noget parti skulle prøve det. Men det er et mål for socialdemokratiet at sikre kulturens udvikling i frihed. Derfor skal hverken partier eller politikere bestemme, hvad der er dårlig, og hvad der er god kunst, men politikerne skal sikre, at kunsten kan udvikle sig frit i et vidt spektrum og dermed øge oplevelses- og berigelsesmulighederne med lige adgang for alle. Kulturdemokratiseringen er imidlertid først gennemført, når ikke blot de modtagendes, men også de udøvendendes muligheder er øget.

En aktiv kulturpolitik er således at forsvare ytringsfriheden i bredeste og i kunstnerisk forstand. Derved bliver kulturpolitikken også en slags socialpolitik. Mange mennesker har på grund af deres miljø eller deres indtægter ikke samme chancer som andre for at udnytte eller modtage kulturtilbuddene, men får de sådanne muligheder, kan kulturen være med til at skabe et bedre samfundsmiljø og fremme livskvaliteten.

Der er nogle, der vil tale om finkultur modsat – ja, modsat hvad i grunden? Jeg ved knap nok, hvad finkultur er. Er det det svære, eller er det det gammeldags eller blot det gamle? Er det Mozart eller Bournonville eller »Elverhøi«? Ja men kan det ikke også være Shu-bi-dua eller Papa Bues jazz eller Duke Ellington eller Miles Davis eller Per Nørgaards eller Mogens Winkel Holms spændende eksperimentale, men helt nye musik? Hvis det er sværhedsgraden, det drejer sig om, er det i hvert fald lige så fint. Det kan ikke være kulturudfoldelsens tradition eller alder, det drejer sig om. Det, det først og sidst må dreje sig om selvfølgelig, hvis vi skal begynde at bedømme kulturen, må være

kvaliteten. Det kan kun være kvaliteten, der kan være vores mål.

Det vigtigste er, at kulturarbejderne får mulighed for at folde sig ud, og at vi andre får mulighed for at modtage præstationerne, hvis vi har lyst. Men for øvrigt er også Giro 413 eller bankospil kulturudfoldelser, for oplevelserne og samværet kan lede videre til nye kulturoplevelser. Kulturministeriets budget har fulgt med udviklingen, men det betyder til gengæld, at det i dag kun er 1 pct. af statsbudgettet, og det burde helt klart øges, men jeg erkender naturligvis de øjeblikkelige vanskeligheder i denne forbindelse. Det ville dog være forkert i denne sammenhæng ikke også at fremhæve den ofte meget store indsats, der gøres ude i kommunerne og i amtskommunerne, og den meget aktive indsats, en lang række mennesker på kommunalt og amtskommunalt plan gør netop i den kulturelle forbindelse.

Med kulturministeriets øjeblikkelige budget, som altså ikke er stort nok, er der dog alligevel en række tilbud, jeg vil sige mange tilbud, og et af de vigtigste, måske det vigtigste, er bibliotekerne. Det er måske det tilbud, der ved siden af TV og radio når længst ud.

Vi skal snart revidere bibliotekslovgivningen, men på forhånd vil jeg gerne fremhæve, at vi trænger til et mere ensartet niveau på bibliotekerne landet over. Der er for mange områder, der kun har deltidsbiblioteker, og det ville være godt, hvis vi fik en rådigheds-sum, der kan hjælpe de svage biblioteker; men det er måske også noget, vi kan vente.

Man må huske, at bibliotekerne for tusinder af mennesker er indgangen til store kulturelle oplevelser, som de selv helt frit kan finde frem til, hvis altså de lokale kulturudvalg i kommunerne ikke i politisk emsighed blander sig i bogvalg og bogtilbud. Personlig ville jeg være helt tryk ved at overlade bogvalget – og jeg tror, mit parti deler denne opfattelse – til de professionelle bibliotekarer, som selvfølgelig skal overholde alsidighedsprincippet. Man kan i hvert fald ikke bifalde en ordning, hvorefter det er lokale, skiftende politiske flertal, der er afgørende for, hvad der står på hylderne, eller hvilken kulturpolitik der føres. Bibliotekernes helt utroligt værdifulde kulturelle servicemuligheder sikres af gratisprincippet, som socialdemokratiet under ingen omstændigheder vil røre ved, og virksomheden er ofte ikke be-